

«Балауса» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Тақырыбы:

**«Тәрбие жұмысындағы қазақстандық
мәдениет құндылықтары»**

Дайындаған:

Тәрбиеші Шаиржанова Л.А.

қаңтар 2026 ж.

Құрметті әріптестер! Бүгін біз мектеп жасына дейінгі балаларға рухани-адамгершілік және патриоттық тәрбие беру жүйесіндегі қазақстандық мәдениеттің маңызы туралы сөз қозғаймыз.

«Адал азамат» бағдарламасында баланың бойына ерте жастан бастап адалдық, еңбекқорлық, тілге деген құрмет, патриотизм және жауапкершілік сияқты негізгі құндылықтарды сіңіру қажеттігі атап көрсетілген. Дәл осы мәдениет — дәстүрлер, әдет-ғұрыптар, тіл, ұлттық ойындар мен мерекелер — аталған қасиеттерді қалыптастырудың берік негізі болып табылады.

Мектепке дейінгі ұйым жұмысындағы қазақстандық мәдениет құндылықтары

- **Патриотизм және Отанға деген сүйіспеншілік:**
 - Балаларды мемлекеттік рәміздермен, Қазақстан табиғатымен және туған өлкенің көрікті жерлерімен таныстыру арқылы қалыптасады.
 - Патриоттық тәрбие тек мерекелермен (Тәуелсіздік күні, Халықтар бірлігі күні) шектелмейді, ол бала өз елін мақтан тұтуды үйренетін күнделікті бақылаулар, әңгімелесулер мен ойындар арқылы беріледі.
- **Дәстүрлер мен әдет-ғұрыптарға құрмет:**
 - Халықтық әдет-ғұрыптар (қонақжайлық, бата беру, шежіре) балаларға отбасы мен әулеттің құндылығын түсінуге көмектеседі.
 - Дәстүрлер арқылы үлкенге құрмет, кішіге ізет, өзара көмек және ортақтастық сезімі тәрбиеленеді.
- **Ұлттық ойындар тәрбие құралы ретінде:**
 - Асық ату, алтыбақан, қыз қуу — бұл жай ғана көңіл көтеру емес, бай педагогикалық ресурс.
 - Олар балаларды адал ойнауға, ережелерді сақтауға, физикалық белсенділікке, достық пен ынтымақтастыққа баулиды.
- **Тіл — мәдениеттің негізі:**
 - Қазақ тілі мәдени құндылықтарды жеткізудің басты арнасы болып табылады.
 - «Тілге бойлау» бағдарламасы балалардың қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыруға ықпал етеді, ал фольклордың кіші формалары (санамақ, тақпақ, мақал-мәтелдер) арқылы баланың сөйлеу тілі, бейнелі ойлауы мен эмоционалдық мәдениеті дамиды.
- **Мерекелер мен ұлттық нышандар:**
 - Наурыз — көктем мен жаңару мерекесі — балаларға бірлік, достық пен мейірімділік қуанышын сезінуге көмектеседі.
 - Оқу-тәрбие процесіне ою-өрнектерді, киіз үйді, ұлттық музыка мен киімдерді енгізу баланың эстетикалық талғамын және өз халқының тарихына деген құрметін қалыптастырады.

Тәрбиеші үшін практикалық маңызы

Тәрбиеші мәдени құндылықтарды күнделікті жұмысында: әңгімелесулерде, ертегілерде, ойындарда, мерекелер мен жобалық іс-әрекеттерде қолдануы тиіс. Мәдени элементтерді іс-әрекеттің барлық түрлеріне біріктіру маңызды:

- **Математика:** ою-өрнектерді геометриялық фигуралар ретінде қарастыру.
- **Бейнелеу өнері:** киіз үй, қызғалдақтар суретін салу.
- **Музыка:** қазақтың халық әндері.
- **Дене шынықтыру:** ұлттық қозғалмалы ойындар.

Ата-аналар — белсенді серіктестер: олар балаларға отбасылық дәстүрлерді берсе, балабақша оларды сақтау мен дәріштеуге жағдай жасайды.

Қорытынды

Осылайша, қазақстандық мәдениет құндылықтары — балабақшадағы тәрбие жұмысының қайнар көзі. Дәстүр, тіл, ойын және мерекелер арқылы біз балалардың бойында Отанға деген сүйіспеншілік, үлкендерге құрмет, адалдық пен еңбекқорлықты қалыптастырамыз. Бұл — болашақ Қазақстанның адал әрі жауапты азаматтарын, яғни «Адал азаматтарды» тәрбиелеу деген сөз.

Назарларыңызға рақмет!